

Andrzej Wałkowski

Uniwersytet Łódzki

e-mail: andrzej.walkowski@uni.lodz.pl

[**Konferencja „Książka i biblioteki
na przestrzeni wieków”
(Katowice, 23 maja 2018)**

DOI: <http://dx.doi.org/10.18778/0860-7435.27.12>

Omawiana konferencja jest częścią prowadzonej od ponad 40 lat przez Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego dyskusji nad rolą książki. Dyskusja ta stara się przedstawić książkę jako nośnik idei, wiedzy i rozrywki. Jeśli przyjmiemy, że z tych powodów można książkę przyznać wyjątkową rolę, to szczególnego znaczenia nabierają biblioteki. W ich rozwoju ogniskuje się społeczny wzrost znaczenia książki od elitarnego (rękopis, starodruk) do bardziej masowego (nowoczesny druk, książka cyfrowa). Tym razem chodziło o poznanie książki i biblioteki na przestrzeni wieków i scharakteryzowanie jej roli na różnych etapach dziejów w zakresie poznania historycznego.

Organizatorami konferencji były: Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego oraz Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka w Katowicach. Celem obrad było rozważenie trzech zagadnień: książki na przestrzeni wieków, dziejów prasy oraz instytucji rynku książki. Znalazły one odbicie w strukturze konferencji.

Pierwszą część obrad, zatytułowaną *Książka i biblioteki na przestrzeni wieków* otworzył referat Zbigniewa Domżała (Uczelnia Nauk Społecznych w Łodzi) i Andrzeja Wałkowskiego (Uniwersytet Łódzki) *Dzieje wydarzenia i postaci historyczne w oczach szarych mnichów. Historiografia w piśmiennictwie*

cystersów w Mogile do początków XVI wieku. Był on najściślej związany ze wspomnianą częścią konferencji. Szczególnie jednak ciekawy okazał się tekst Stanisławy Kurek vel Kokocińskiej (Uniwersytet Łódzki) *Przepisy savoir-vivre'u dotyczące książki. Rekonstrucja badawcza*, ukazujący zasady etykiety obowiązujące w bibliotece. Do referatów z zakresu źródłoznawstwa można zaliczyć wystąpienie Agnieszki Fludy-Krokos (Uniwersytet im. KEN w Krakowie) *Katalogi exlibrisów jako źródła do badań*.

Drugą część obrad, pt. *Dzieje prasy* otworzyły dwa referaty autorek z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, stosunkowo najluźniej związane z tematyką konferencji. Izabela Krasieńska zaprezentowała *Patologie społeczne w Galicji na przełomie XIX i XX wieku w wybranych czasopiśmiech patronackich*, a Aleksandra Lubczyńska referat pt. *Pisma dla ludu wydawane przez Narodową Demokrację i ich rola na wybranych przykładach (do 1914 roku)*. Bardziej interesujący okazał się referat Izabeli Olejnik (Biblioteka Politechniki Łódzkiej) *Międzywojenna prasa literacka w Łodzi w języku jidysz – próba charakterystyki*. W świat prasy ekonomicznej wprowadziła słuchaczy Danuta Domałewska (Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie) referatem „*Przegląd Ekonomiczny*” *Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego we Lwowie na tle wybranych czasopiśmie z zakresu nauk społeczno – gospodarczych okresu międzywojennego*. Następne referaty dotyczyły wydawnictw polonijnych. Maria Kalczyńska (Politechnika Opolska) przybliżyła nam prasę emigracyjną w wystąpieniu: *Z badań nad prasą polskiego wychodźstwa powojennego. Biuletyn Informacyjny Związku Żołnierzy Kresowych w Niemczech „Kresowiak” (1959–1984?)*. Szczególnie ciekawy okazał się referat Jacka Puchalskiego (Uniwersytet Warszawski): *Współczesne badania nad zbiorami polskimi, polonijnymi i polonikami przechowywanymi za granicą*.

Część trzecią obrad *Instytucje rynku książki* otworzył referat stanowiący jej najbardziej ciekawe wystąpienie. Agnieszka Łakomy-Chłosta (Uniwersytet Śląski w Katowicach) przedstawiła *Działalność wydawniczą i introligatorską Wiener Werkstätte*. Sylwia Bielawska (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu) przypomniła *Zapomniane wydawnictwa – działalność wydawnicza państwowych wyższych szkół zawodowych*. Odświeżeniu pamięci służyło także wystąpienie Agnieszki Lubery (Muzeum Narodowe w Krakowie) pt. *Ignacy Wolski – zapomniany ofiarodawca Muzeum Narodowego w Krakowie – i jego kolekcja biblioteczna*. Bibliotekom poświęcono trzy następne referaty. Katarzyna Żák-Caplot (Biblioteka Muzeum Warszawy) przedstawiła *Dzieje Biblioteki Muzeum Warszawy i jej kolekcji do końca lat 80. XX wieku*, Anna Marcol (Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Józefa Lompy w Katowicach) podjęła próbę analizy *Oferty edukacyjnej Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. Józefa Lompy w Katowicach w latach 2008–2018*, a Bartłomiej

Konferencja „Książka i biblioteki...”

Legis (Uniwersytet Śląski w Katowicach) omówił *Idee, które przetrwały 400 lat – Sir Thomas Bodley i dzieje Biblioteki Bodlejańskiej*.

W trakcie obrad miała miejsce uroczystość jubileuszu pracy naukowej prof. dr hab. Danuty Sieradzkiej, historyka dziejów Śląska, prasy i książki, wieloletniego pracownika Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informatyki Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. W imieniu Katedry Informatologii i Bibliologii Uniwersytetu Łódzkiego pismo z gratulacjami sporządziła jej kierownik, dr hab., prof. UŁ Mariola Antczak, które Dostojnej Jubilatce wręczył prof. dr hab. Andrzej Walkowski.

Konferencję można uznać za sukces. Pozwoliła ona zapoznać się z rolą książki, prasy i bibliotek w dziejach. Przybliżyła je jako źródła służące poznaniu historycznemu. Zawdzięczamy to wszystko znakomitej organizacji, a szczególnie wysiłkowi doktor Agnieszki Łakomy-Chłosty z Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informatyki Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.